

גיד הנשה פרק שביעי חולין

קג.

עין משפט נר מצוה

קו א ב מיי פ"ה מהל'
מאלות אסורות
הלכה ה'
ג מיי ש"ז הלכה ג'
ופ"ח הלכה ו':

שיטה מקובצת

א מ"ס בהמה בחייה לאו
לאברים עומדת: [ג] טרפה
וחייל איסור אבר מן
החי ור"ל: [ב] ואכול לא
תאכלוהו למה לי דכתבה
בהלכה טרפה הא בחלב
כשרה נמי הוזהרו כל
חלב: [ז] והא ואכול
לא תאכלוהו משום לאו
דבלה אהרינהו: [ח] וה"ו
קדים אתי איסור טרפה
וחייל עליה:

רבינו גרשום

מיתביי אכל אבר מן החי
מן הטרפה. כלומר אמרי'
לעיל אכל אבר מן החי
ובשר מן הטרפה דברי
הכל חיוב שתיים והא הכא
[פ"ל לר"ל] דאינו חיוב
אלא אחת: ובמיתביי איסור
אבר מיחל איסור טרפה.
כלומר באו קא מיפלגי ר'
יוחנן ורש לקיש אי איסור
אבר מיחל איסור טרפה.
אסור אבר וכו': אבל חלב
מן החי מן הטרפה חיוב
שתיים כו'. כדבעין למימר
קמן: דחלב הותר מכללו.
כלומר אצל חיה:

מך כבר רבי יוחנן בהמה בחייה לאברים עומדת ואיסור אבר
ואיסור טרפה בהדי הדדי קא אתו. משמע דלי לאו לאברים
עומדת לאיסור טרפה קדים לא אתי איסור אבר וחיל עלה א' אע"ג
לאיסור מוסקיף הוא לאסור לצני נח ומימה דצפק ג' לשצועות
(דף כ"א): ופ"ו בתרא דיומא (דף ע"ג):

גזי שצועה שלא אוכל נבלות וטרפות
קאמר רבי יוחנן ככולל דברים
המוותרים עם הדברים האסורים
אלמא אית ליה איסור כולל וא"כ כ"ש
איסור מוסקיף כדמוכח צפק ארבעה
אחי (יבמות דף ל"ג): וי"ל אף על גב
שפיש רבי יוחנן מנמינין דהתם
ככולל לדידיה לא ס"ל הכי:

ומך סבר ר'א"ו לאברים עומדת ורא'
אתי איסור אבר וחייל איסור
טרפה. וא"ת כמאן ס"ל אי כרבי
אלעזר דאמר לעיל (דף ק"ג) כל
שאתה מנזוה על דמו אתה מנזוה על
אבריו אם כן למהיב נמי הכל טרפה
משום אבר מן החי ואי כרבינן דאמר
כל שצרכו מותר כו' אם כן למה לן
טעמא דלאו לאברים עומדת וי"ל
דדרשין לן מין שצרכו מותר:
דאיסור חלב ואיסור אבר
ואיסור טרפה בהדי

הדדי קאתו. פי' הקונטרס דכשנולדה
חל איסור חלב דהא חלב שליל מותר
מכל צדמה תאלכו וקשה דהא ח"ר
יוחנן צפ' צדמה המקשה (לעיל דף ע"ה).
תלש חלב צן ע' מי חלבו חלב צדמה
ח"כ איסור חלב קדים וי"ל דמי"מ
איסור טרפה ואבר חילי לאיסור
חלב דקיל שהותר מכללו וצדדי הדדי
קאתו לא נקט אלף משום טרפה ואבר
ומייהו קשה דצקוף דס שחיטה (כתיבות
דף ע"ג): אמרינן דצקדשים איסור חל
על איסור דמתיב כל חלב לה' לרבות
אמורי קדשים קלים למעילה דאתי
איסור מעילה וחייל לאיסור חלב
ופריך למ"ד אף צקדשים איסור חלב
חל על איסור ל"ל כל חלב ומוקי לה
בולדות קדשים וקסבר צדווייתן הן
קדושין וצדדי הדדי קאתו והשתא
אכתי לרבי יוחנן הא איסור חלב
קדים דחל צמעי אמנו ונראה לפרש
דדוקא נקט תלש חלב והוילאו ממעי
אמו לחוץ הוא דמיקרי חלב והא דאמר
חדשים הוא דגרמי ולא אירא אירא
דצדמה הוא דלא צעי אכל אירא
דחלב^א צעין והשתא ניחא הכא
דכולהו צדדי הדדי קאתו והא
דקאמר כשנטרפה עם יציאת רובה
הוא הדין נטרפה צמעי אמנה דלא
מיחייב משום טרפה עד שילד כמו
חלב חלב לא אתי אלא לנפוקי נטרפה
לאחר יציאת רובה וא"ת לרבי דאמר
לעיל כגון שתלש ממנה אבר וטרפה
צו ולא לאברים עומדת דהשתא צדדי
הדדי קאתו משמע דלס נטרפה קודם
שנתלש האבר לא אתי איסור אבר

ה"ג אכל אבר מן החי מן הטרפה ר' יוחנן אמר חייב שמים כו'. צדמה
טרפה מחיים ואכל ממנה אבר צדמיה: לריש לקיש קשיא. דהא
אפילו לדידיה מתרי קראי נפקי וליחייב תרמי: צמעי צדמות. אבר
מן החי מוז וצבר טרפה מוז: חייב שמים. ואע"ג דצדמא חליכה
וצמד התראה אכלניהו דהא תרי לאוי

איכא: צדמה אחת. טרפה שאכל
ממנה אבר מן החי פליגי ומפרש
ואולי: צמאי פליגי. אמאי פטור והא
תרי לאוי נינהו: עם יציאת רובה.
צדמא נטרפה: לאברים עומדת.
וצעשה שנולדה חל עליה עם איסור
אבר ואיסור טרפה: לאו לאברים
עומדת. ולא היה עליה איסור אבר

עד שהפרישו ממנה והרי כבר טרפה
הא ואין איסור חל על איסור חלב
צמעי צדמות ליכא למימר הכי דזו
משום טרפה וזו משום אבר של כשרה
ואין כאן איסור חל על איסור: דכולי
עמא לאו לאברים עומדת. וכיון
דצעשת לידתה נטרפה איסור טרפה
קדים: וצמעי איסור אבר.
וחייל אטרפה קא מיפלגי: מר סבר
חייל שכן איסור נוהג בצני נח ומר
סבר לא חייל: ואי צמעי אימא דכ"ע
לאברים עומדת. ואיסור אבר קדים:
וכגון שנטרפה לאחר מלאן. ורבי
יוחנן סבר איסור חל על איסור חלב
איסור טרפה וחייל לאיסור אבר
צומחים וריש לקיש סבר אין איסור
טרפה חל על הצדמה עד שמשטע
דאיסור מיתלח תלי וקאי וכי פקע
איסור חיות אתי איסור טרפה וחייל:

גון שגלש כו'. כגון חתך רגליה
מן הארכובה ולמעלה רבי יוחנן סבר
מתחלה לאו לאברים עומדת וכשחתך
חלו שניהו ור"ל סבר מעיקרא הוה
בה איסור אבר: חייב שמים. ואע"ג
דאיכא תלתא איסורי אבר וחלב
וטרפה אין לוקה אלף שמים ולקמן
מפרש דהי מינייהו קא פטר ליה:
א"ל רבי אמי. לרבי חייל צר אבר
לימא מר שלש שהרי אני אומר משמו
של רבי יוחנן שחייב שלש: איסור
נמי. כרבי אמי^א כשנולדה חל איסור
חלב דהא חלב השליל מותר דמתיב כל
צדמה תאלכו^א ואמרין (לעיל דף ע"ג).
לרבות את הולד דמתיב כל: ומ"ד
שמים קסבר לאו לאברים עומדת.
ואיסור טרפה וחלב חלו צעת לידתה
שהופרש הלך לא מני חייל: מ"ס
אתי חייל. קסבר איסור חל על איסור:
מידי דהוי אהלצ. כלומר כי היכי דקיס
לן דאתי איסור טרפה וחייל לאיסור
חלב: דאמר מר. רבא אמרה צדמחיס
צפק חטאת העוף (דף ע"ג): הסורה
אמרה כו'. ואכול לא תאכלוהו (ויקרא^א)
למה לי אדכתיב ה' בחלב כשרה
הזהירו כל חלב וכל דס תאלכו
(ויקרא^א) אלף המורה אמרה כו' והאי

ואכול לא תאכלוהו צדמחיס דנבלה אהריניהו ואשמועינן דיחול על
איסור חלב ואף על גב דאיסור חלב קדים משנולדה. וה"ג אע"ג
דאיכא איסור אבר צדדי איסור חלב אתי איסור טרפה וחייל עליה:
מכללו

האי מיגו אלא דוקא איסור טרפה דגלי קרא חייל ולא איסור אבר וצדדי
יוחנן איסור אבר חייל לאיסור טרפה ח"כ היכי משכחת לה דלא מיחייב אלף שמים ככלל חלב מן החי וכן הטרפה וי"ל כגון שעם
יציאת רובה נטרפה ואיסור אבר שצא לצקוף נהי דחייל לאיסור טרפה דקיל על איסור חלב דחמיר דצדמא לא חייל:

(א) [לעיל ק"ג]: (ב) [לעיל ל"ג].
צדמחיס (ג) [לעיל דמ"ג].
(ד) [לעיל דכשנולדה].
(ה) [דברים י"ד, ו'] [לעיל צ"ג].
מהרי"ט.

הגהות מהר"ב רנשבורג

א תוס' ד"ה מר סבר ר'
יוחנן וכו' אע"ג דאיסור
מוסקיף הוא לאסור לצני נח.
כ"כ ע"י שו"ת הרמ"ע
מפאתי פ"י ק"ג דף ק"ב
ע"א ודבריו דפתי"ו ש"י:

מוסף רש"י

יבא איסור נבלה כו'
ויבא איסור טרפה
יחול על איסור חלב.
כלומר הא ואלא לא
תאכלוהו לא לריץ, דהא
מתיב כל חלב וכל דס
תאלכו, ומשום דנמנלה או
נטרפה מי אויל ליה איסור
חלב, ולמאי אצטריך, אלא
המורה אמרה דחייב משום
שני לאוי, משום לאו חלב
ומשום לאו דטרפה, דלא
מיחל אין איסור חל על
איסור (דע"ל י"ז). שלא
תאמר אין איסור ניביל
וטרפה תלין על איסור
חלב שקדם לנבלה (נבחים
ע"ג).

הרן ערך גיד הנשה